no. 5 / jeseň 2005

Neviem byť sám

magazín s elánom

SÚŤAŽ!!!
Kniha návštev
SÚŤAŽ • Rozhovor • Boli sme pri tom • Novinky • Životný štýl • Môj postreh • Napísali ste nám • Archív • Myšlienka

Editorial

misovia@nebysa.com

Kniha návštev
Archív
Staršie správy

Ahoj všetci...

... môžeš ísť, návraty, práve ty.
A práve teraz sme už radi, že sme konečne doma. V lete v Tatrách, na jeseň na cestách. Tak sa nám zdá, že nadišiel správny čas, podeliť sa o všetko práve s Vami. Tentoraz na Vás čaká vzácny rozhovor so Zdenom Balážom, ktorý sme pre Vás prichystali skoro v poslednej minúte, keďže Zdeno strávil v Bratislave len pár dní.
S Elánom sme navštívili pár zaujímavých miest a zistili sme, že všade je plno elánu. Takmer sme zabudli na naše spoločné výročie, keďže náš časopis oslávil prvé narodeniny. A tak sedíme pred počítačom a rozmýšľame, o čo sa ešte s Vami podeliť. Ale viete čo? Najlepšie bude, ak si to prečítate sami. Želáme Vám ešte peknú jeseň a dovidenia v zime.

Zároveň ďakujeme Donovi za úprimnosť a kamennému kláštoru za to, že nás vie vždy prijať a hlavne inšpirovať.

Vaši Mišovia

OBSAH:

Ringo Starr z Československa - *jedinečný rozhovor so Zdenom Balážom*

boli sme pri tom - **ELÁN ON TOUR 2005 - To najlepšie z najlepšieho**

novinky - **Pre elánistov sú tu Tri hodiny Elánu**

súťaž - **Vaše tretie oko**

životný štýl - **V Tatrách - po kalamite, ale s elánom**

môj postreh - **Elán. Treba to riešiť? Alebo čo to vlastne riešime???**

napísali ste nám - **Napísali ste nám... alebo Sme tu už rok**

Myšlienka mesiaca

"máme výborné správy"

Ringo Starr z Československa

Stál pri zrode legendy, pätnásť rokov bubnoval v slávnej prvej ére Elánu, a na muziku nezanevrel ani po rozpade skupiny. Po roku 1989 emigroval a dnes žije s elánom v Austrálii... Reč je o Zdenovi Balážovi. Hoci sa pred pražským koncertom zdržal v Bratislave len pár dní, predsa sa nám podarilo stretnúť sa a dať dokopy tento unikátny rozhovor.

· Začnime na úplnom počiatku - ako dnes vnímate začiatky Elánu?

Bol som pri jeho vzniku, keď sme s Jožom Rážom, Vašom Patejdlom a celou partiou začali - ako chalani na ZDŠ - mlátiť do gitár a do bubnov v roku 1969. Bola to úplne iná éra ako teraz, bigbít bol zakázaný, kapely ako také nesmeli existovať, ale my sme boli strašne tvrdohlaví a od štrnástich rokov sme začali pracovať na tom, aby sme sa raz stali tým skutočným Elánom. Nebola to ľahká cesta, najprv sme museli robiť kompromis medzi komerciou a vlastnou tvorbou. Až neskôr sa to preklenulo, a ostali sme už len pri vlastnej tvorbe. Medzitým sme samozrejme išli na stredné, vysoké školy, boli sme spolu aj na vojne, počas nej sme získali striebornú Lýru (1980) za pieseň Kaskadér a konečne sme sa presadili. Kapelu doplnil môj brat Jano Baláž a tak sa to už len valilo a valilo... Bol to fantastický kolotoč. Potom - ako vo všetkých slávnych kapelách - prišiel rozpad.

· Aké sú Vaše osobné spomienky na toto obdobie?

Keď som bol puberťák, mal som tri veľké túžby alebo sny:
Byť slobodným človekom, hrať v kapele a mať možnosť žiť pri mori.
Prvé dve túžby sa mi začali spĺňať veľmi skoro.
Bol to práve ELÁN.
Pre mňa bol Elán vyjadrením slobody (v čase komunistického režimu) a tiež krásnym únikom zo vtedajšej reality. Slobodu mi dávalo to, že som mohol nielen zarábať peniaze tým, čo ma bavilo ale aj priestor na realizáciu vlastnej tvorby. Veľa vďačím aj svojim rodičom, že ma vlastne dali študovať hudbu a potom ma plne podporovali v tom, čo som chcel robiť. Pre mňa bolo týchto skoro pätnásť rokov života fantastickým obdobím.

· Čo sa s Vami stalo po odchode z Elánu?

V roku 1984 sme sa hlasovaním (ako vždy) rozhodli, že sa rozídeme. Môj názor vtedy bol, že Elán ako v roku 1969 vznikol, tak by mal aj v roku 1985 ukončiť svoju éru. Ale Jožo s Janom si chceli meno udržať a tak rozhodol vlastne Vašo (ktorý nechcel už toľko koncertovať), že jemu je to jedno, lebo aj tak chcel fungovať pod svojím menom Vašo Patejdl. Možno už vtedy myslel na zadne vrátka, veď sa napokon do Elánu v roku 1996 aj vrátil...
Ako každý rozpad kapely: išlo tam o prachy.
No a potom ?? Ja som päť rokov hrával s komerčnými kapelami na Západe, mal som rodinu, ktorú bolo treba živiť. A tiež som písal a nahrával pesničky pre mladých slovenských interpretov. No a keď v 89. prišla revolúcia, uvítali sme ju...

· Prečo ste sa neskôr rozhodli odísť zo Slovenska?

Konečne sa to tu zmení, dúfal som. No ale moc sa toho nezačalo meniť. Naopak - dlhoroční komunisti sa stali cez noc VPN, KDH alebo čo ja viem čo ešte. A tí "premenení" mi hovorili: starý, zabudni na to čo bolo...treba myslieť na budúcnosť! Ale ja som akosi nemohol zabudnúť...a najhoršie je, že sú tam stále. No a v roku 1990 prišiel ten moment, keď sme sa s manželkou rozhodli, že to skúsim niekde inde. A tak v roku 1991 som aj s rodinou odišiel do Austrálie.

Pri pohľade na hviezdy si uvedomím, ako som ďaleko

· Aké to bolo, začať v Austrálii odznova?

Cesta emigrácie je vždy zložitá, museli sme na austrálskej ambasáde požiadať o vysťahovanie a deväť mesiacov trvalo, kým sme dostali trvalé víza. Začínali sme tam úplne od nuly, nebolo to ľahké, z predošlej slávy Elánu som tu nemohol žiť a tak som sa snažil aspoň zužitkovať to, že som muzikant. Prvé dva roky som sa venoval štúdiu, hlavne zdokonaleniu angličtiny, dokonca som rok robil post gradual na Arts Administration. Tam som získal aj nové kontakty. Podarilo sa mi dostať sa potom do rádia, robil som aj štyri roky ako sound engineer v privátnom štúdiu, ale vrátil som sa do rádia, kde som doteraz.

· Spomenuli ste rádio. Čomu sa teda dnes venujete?

Rádio, kde pracujem, je zamerané na klasickú hudbu, takže som sa musel preorientovať. V dnešnej dobe nahrávam klasickú hudbu, vydávam CDčka. Nahrávam veľké orchestre, ako je u nás napríklad Slovenská filharmónia, vo veľkých sálach, dnes sa veľa koncertov kvôli dobrej akustike robí aj v kostoloch, ale aj koncerty privátnych škôl. Je to vždy živé nahrávanie.

Najťažšia nahrávka bola asi tá, keď ma požiadali z najväčšej katedrály v meste, kde som nahral chrámový zbor a organ, aby som nahral aj katedrálne zvony. Týždeň som si nad tým lámal hlavu. Pýtal som sa kamošov z brandže - krútili hlavami, ale predsa sa mi to podarilo. V nedeľu sa zvony rozozvučali na tri hodiny a ja som nahrával....a sú na tom CD. No odvtedy to už išlo... Som síce vyštudovaný inžinier ekonómie (výšku som skončil kvôli rodičom), ale nikdy som to nerobil. Mám aj hudobné vzdelanie (ĽŠU akordeón a Ľudové konzervatórium na bicie) a tak spolu s mojím dlhoročným pôsobením v kapele a v nahrávacích štúdiách mi to stačí na to, aby som tu mohol, môžem povedať zatiaľ úspešne existovať.

MC Production, 2005

· Ako sa žije v Austrálii? Ste v kontakte s domovom?

Áno, skoro denne čítam slovenské a české noviny cez internet, a často aj telefonujem kamarátom na Slovensku. Žijeme v Adelaide, hoci má milión obyvateľov, na austrálske pomery nie je také významné ako Sydney alebo Melbourne. Ale je tu kľud, skoro deväť mesiacov teplé až horúce počasie a nekonečné morské pláže: túžba číslo tri ...splnená!!!
Moja dcéra žije v Sydney a pracuje v banke (má vyštudovanú Ekonomickú univerzitu) a syn skončil tiež univerzitu v odbore IT a pracuje v počítačovej firme. Obidvaja hovoria dobre po slovensky a na Slovensku aj párkrát boli. Hlavne syn tam chodí v zime na lyžovačku. Manželka pracuje na ekonomickom úseku Red Cross. Vždy keď sa "túlam" po svete, aspoň na pár dní idem na Slovensko, to mi stačí. Od príchodu do Austrálie som tu bol sedemkrát...takže nejaký kontakt tu bude!!!
Pred pätnástimi rokmi, keď sme sem prišli, bolo cítiť dosť veľký rozdiel medzi Európou a Austráliou, ale za tie roky išla Austrália veľmi rýchlo dopredu. Je to samozrejme veľká diaľka, najviac si to uvedomím pri pohľade na nočnú oblohu. Na južnej pologuli sú totiž iné hviezdy ako tu, zo súhvezdí napríklad vidieť len Južný kríž. Keď sa pozriem na hviezdy, tak je mi jasné, že som úplne niekde inde a tak naozaj veľmi ďaleko.

· Ako hodnotíte po tých rokoch Bratislavu, čo sa podľa Vás najviac zmenilo?

Zmenila sa najmä doprava, voľakedy bolo áut možno päťdesiatkrát menej. Bratislava je dnes všeobecne veľmi "busy" a stratila tú pokojnú atmosféru menšieho mesta. To je nevýhoda. Samozrejme, je tu množstvo reštaurácii, kaviarní...a tých obchodíkov, obchodov a supermarketov !!!! Tieto veci sa skutočne zlepšili, keď som odchádzal, tak sa všetko ešte len rozbiehalo

· Predsa len, ste hudobník... Čo hovoríte na našu súčasnú hudobnú scénu?

Sledujem ju, myslím si dosť pozorne, kupujem si CDčka a počúvam internetové rádio, ale žiaľ, musím povedať, že slovenská populárna hudba sa nijak výrazne nezlepšila. Práve dnes sa ma Jožo Ráž pýtal: ako je to možné, že nás ľudia stále chcú a počúvajú. Odpovedal som mu, že je to preto, že - bohužiaľ alebo vďakabohu - aj dnes je Elán najlepší. Dúfam, že sa na mňa žiadni muzikanti teraz neurazia, rešpektujem, že sú tu dobré kapely, ale nie je to také, aké by to mohlo byť. Takže: chlapci, polepšite sa! (smiech)

Vedeli sme hrať aj naspamäť a ľavou rukou

· Mišovia si myslia, že Elán oproti ostatným víťazí najmä textami. Čo Vy na to?

Súhlasím, je to symbióza hudby a textov. Jednoducho z tých pesničiek je cítiť, že vyrástli z niečoho, čo je poctivé a pravdivé. A Jožo ich zaspieva tak, ako pred dvadsiatimi rokmi, dáva tým skladbám to, čo treba. Keď sme začínali, dostali sme najprv možnosť hrať len ako doprovod speváčky. Na to sme nepristúpili, a našťastie sa nám nakoniec predsa podarilo preraziť ako kapela. Možno je to aj tým, že čím viac sme boli udupávaní, tým sme boli "elánovskejší". Je to zvláštna vibrácia alebo podivuhodné signály?

· Fanúšikovia si Vás pamätajú ako bubeníka. Zahráte si ešte, alebo ste už na bicie zanevreli?

Po príchode do Austrálie som sa dostal do jednej kapely, po krátkom čase som však z nej odišiel a odvtedy som už nehral, v rádiu som si urobil úplne novú kariéru. Vďaka tomu, že som prestal hrať, sa mi zlepšil sluch. Za bicie som sa posadil až v roku 1996 na koncertoch Elánu v Bratislave a v Prahe, keď ma chalani pozvali zahrať si s nimi.

· Museli ste vtedy veľa nacvičovať, alebo sa bubnovanie - tak ako bicyklovanie - už nedá zabudnúť?

Chodieval som vtedy vždy cez obednú pauzu do jedného hudobného obchodu a tam som cvičil na elektronických bicích. Prišiel som však na to, že v tých pesničkách poznám každú notu, veď sme odohrali stovky koncertov a to si človek zapamätá. Vedeli sme to hrať aj naspamäť a ľavou rukou. Potom som si ešte zahral v roku 2001, keď mal Elán koncert v Sydney.

· Ako si spomínate na tento nevšedný zážitok?

Koncert bol vynikajúci, prišlo asi osemsto ľudí, všetko Česi a Slováci. Bolo to trochu sentimentálne, veď kto by si pomyslel, že sa raz stretneme v Austrálii a tam si zahráme. To by nás pred rokmi ani vo sne nenapadlo. Vtedy som sa stretol po prvýkrát s Jožom po tej tragickej udalosti, takže to bolo aj dosť citové, ale hlavne pekné - zaspomínať si na časy, keď sme boli mláďatá.

· Neláka Vás to, zahrať si opäť na celom koncertnom turné?

Aby som bol úprimný, tak ani veľmi nie. Už som sa od toho oslobodil. Zahrať si jednu pesničku, tak ako teraz v Prahe, mi stačí a človeku to dobre padne.

Sláva Elánu prenikla aj do Austrálie

· Vie Vaše okolie aj v Austrálii o tom, že ste súčasťou hudobnej legendy?

Do životopisu som si napísal, že som hral v najlepšej kapele vo vtedajšom Československu, a všetci to brali len ako žart - veď to si môže každý napísať. Potom som v roku 1996 priniesol videokazetu z koncertu, kde som sa zúčastnil, a pustil som to kolegom v rádiu. Odvtedy moja šéfka vždy, keď k nám niekto príde do rádia, povie: toto je Ringo Starr z Československa. (smiech)

MC Production, 2005

· Takže žijete s elánom?

Áno, ten elán mi zostal. Napríklad, keď prídu slovenskí alebo českí umelci (medzi inými to boli Lasica/Satinský, Janko Lehotský, Marián Labuda, Olympic) vystupovať do Adelaide, vždy sa stretneme a spomíname na staré časy. Navyše v posledných rokoch chodí veľa českých a slovenských študentov študovať do Adelaide, a tak sa s nimi občas aj stretnem. Sláva Elánu tak trochu prenikla až do Austrálie.

· Sledovali ste aj novšiu, súčasnú tvorbu Elánu? Máte medzi novými skladbami nejaké najobľúbenejšie?

Áno, som v styku s bratom a ten mi vždy dal alebo poslal nové CDčka. Nemám žiadnu najobľúbenejšiu skladbu, pri všetkých to cítim takmer tak, ako by som to ja sám hral. Aj teraz, keď sme sem prišli, počúval som v aute rádio a hrali Vymyslenú. Je to príjemné, že aj po rokoch počuť to, na čom som sa ešte ja podieľal.

· Čakali ste, že Elán bude aj dnes taký populárny a obľúbený aj u mladšej generácie?

Elán, to nebol len názov najlepšej skupiny v Československu, ale bol výplodom vtedajšej doby a predstavoval alebo vlastne bol symbolom hnutia proti režimu. Bolo to možno naozaj akési hnutie, proste fenomén doby...
Sám som z toho prekvapený, nečakal som, že Elán toho toľko prežije, veď hudba aj životný štýl ľudí sa zmenili. Až teraz nedávno som mal možnosť kľudne si pozrieť megakoncert na Letnej. Komu sa také niečo podarilo, a po toľkých rokoch? Sranda bola, že aj ja som sa tam objavil -v starých videoklipoch na plátne. Takže aj ja som tam účinkoval, hoci nepriamo. A pesničky Elánu si spievali : otec a syn, matka a dcéra...Veľmi dobre!!!

· Čo by ste odkázali fanúšikom na ďalších sto rokov?

Podľa mňa, Elán je ako Jánošík - po ňom boli aj iní hrdinovia, ale on zostal najväčší. Takisto aj Elán prežije všetko, takže: vydržať!

Mišovia

"boli sme pri tom"

ELÁN ON TOUR 2005 - To najlepšie z najlepšieho

Jesenné turné Elánu je už za nami, trochu oživiť spomienky však nezaškodí - ponúkame Vám preto to najlepšie, čo Mišovia na štyroch koncertoch odfotili a zaznamenali. Tak čo, sme tu všetci?

Štúrovo - futbalový štadión, 31.8.2005, 30 °C

Úvodný koncert väčšieho turné vždy sprevádzajú očakávania, a v Štúrove to nebolo inak. Do mestečka na juhu Slovenska, v tesnej blízkosti starobylého Ostrihomu, sa na Elán prišlo pozrieť mnoho fanúšikov z bližšieho aj širokého okolia. Určite neľutovali, výborne sa predviedla predkapela - znovuzrodení Taktici - a vystúpenie Elánu ponúklo okrem osvedčených hitoviek aj viacero prekvapení, v ktorých vynikli všetci členovia kapely. Zazneli aj dve nové piesne: už známe Jedenáste prikázanie a tiež Žúrové fotky, ktoré mali v Štúrove vydarenú premiéru.

Praha - Sazka Arena, 21.9.2005, 130 km/h

Na ďalší koncert sme si museli pár týždňov počkať, ale stálo to za to - rýchlosťou guľového blesku sme vycestovali až do "matky všech měst". Koncert sa konal v známej pražskej Sazka Aréne, ktorú diváci zaplnili až do posledného miesta. Okrem nových skladieb a inštrumentálnych výstupov mali Eláni pripravené ešte jedno prekvapenie: pesničku Kaskadér si spolu s celou kapelou zahral aj jeden zo zakladajúcich členov Elánu Zdeno Baláž (unikátny rozhovor s ním si môžete prečítať tu).

Bratislavský hrad, 27.9.2005, 15 °C

Elán na hrad! Pútavý slogan z plagátov sa stal 27. septembra krátko pred ôsmou večer konečne skutočnosťou. Elán vystúpil v Bratislave po dlhých štyroch rokoch, a nie hocikde - rovno na Hrade. Priestranstvo za hradným palácom sa skutočne naplnilo fanúšikmi, a tých neodradil ani dážď, ktorý sa spustil zhruba v polovici koncertu. Hudobnú show, akú Hrad ešte nezažil, ukončil skvelý ohňostroj.

Brno - hala Rondo, 3.10.2005, 2+2

Podľa hesla: Dva a dva, nevynechala NeBySa ani koncert v Brne, konkrétne v hale Rondo. Bola to už stará dobrá klasika: plná hala, výborná atmosféra a piesne, ktoré nemali čas zostarnúť. Bol to zároveň posledný koncert ELÁN ON TOUR 2005, o ktorom ste si mohli prečítať na našich stránkach, takže - zase niekedy AHOJ!

Mišovia

"novinky"

Pre elánistov sú tu Tri hodiny Elánu

Nového albumu Elánu sme sa síce ešte nedočkali, niečo nové tu však predsa len je. Zaujalo nás nové 3CD pod názvom Tri hodiny Elánu, ktoré vyšlo len nedávno a Mišovia Vám ho odporúčajú do zbierky. Čo toto 3CD obsahuje a ako vlastne vznikalo, na to sme sa spýtali toho najpovolanejšieho - autora celého projektu, Michala Čimeru.

ELÁN
3 hodiny Elánu
3 autentické rozhlasové pořady
Vyjimečný výběr 32 skladeb a rozhovory s Jožo Rážem natočené na počátku osudového roku 1999

"Sú to tri hodinové (cca 55min) rozhlasové programy, takže žiadny zostrih ničoho. Kompletne pripravené, s dramaturgiou a scenárom." Dodávame, že popri zaujímavých rozhovoroch s lídrom Elánu Jožom Rážom na všetky možné témy sú súčasťou 3CD aj piesne z celej histórie Elánu do roku 1998, až po album Hodina pravdy. To všetko rozdelené na "tri hodiny" a zabalené v exkluzívnom obale.

Poďme však ďalej: zaujímalo nás, kedy a ako vznikol nápad, zostaviť takéto 3CD? "Urobiť kompletné rozhlasové programy, to je môj nápad z roku 1998 a na jar roku 1999 sa to zrealizovalo," odpovedá **Michal Čimera**, ktorý spolu s Romanou Kožíškovou vystupujú na Troch hodinách v úlohe moderátorov.

Tri hodiny Elánu už stihli osloviť aj samotných fanúšikov. Svedčia o tom aj postrehy, ktoré nám poslala **Bibi**: "Popri skladbách, ktoré sú notoricky známe, sa tu nachádzajú veci, ktoré sa dosiaľ na žiadnej výberovke neobjavili - napríklad Tenisky, Chlap sa nevzdá, Valiace sa kamene (originál), Nestíham, Rok rodiny... Niektoré otázky a fakty sú známe (prvé stretnutie skupiny, pieseň Kaskadér a Bratislavská lýra, inšpirácia ku vzniku piesne Tanečnice z Lúčnice), ostatné informácie sú však nové, alebo sa vďaka nim dostávajú známe veci do nových súvislostí. Osobne najviac ma zaujalo rozprávanie o pozadí vzniku tej - ktorej piesne, spomeniem náznaky niektorých z nich: Aký podiel má Jožo Ráž na texte piesne Človečina? Kto bol v skutočnosti Čaba? Čo bolo podnetom pre napísanie piesne Rok rodiny? Ďalšia vec, ktorú na tomto CD vnímam pozitívne je, že viac priestoru tu dostávajú albumy, o ktorých sa až tak veľmi veľa nepopísalo - za všetky platňa Nebezpečný náklad, ktorá sa, priznám, u mňa po niekoľkých rokoch od prvého počutia dostala v mojom hodnotení jednotlivých albumov o pár stupienkov vyššie a tento komplet ma v tom ešte viac utvrdil. Celkovo mi však celý rozhovor dal iný pohľad na niektoré veci, predovšetkým však pohľad na Joža, Elán a vôbec celú filozofiu, zvanú elánizmus."
"V jednom vstupe Jožo povedal, že kto by chcel pochopiť Elán a elánizmus, mal by si pozrieť film Rabaka. A ja dodávam, že by si mal vypočuť 3 hodiny Elánu."

Na záver to najdôležitejšie: ak by ste si popri každodenných chvíľach chceli dopriať aj Tri hodiny Elánu, môžete si toto dielko objednať na www.elan.sk.

Michal Domček

"súťaž"

Vaše tretie oko - textárska súťaž

Vaše
Tretie
SÚŤAŽ!!!
Oko

Súťaž o najlepší text sa blíži do finále. Ak by ste radi upútali svojim textom či básničkou a popri tom vyhrali knihu Kamalásky, dobrú večeru a navyše prekvapenie od NeBySy, neváhajte... Stále máte šancu, december a s ním aj vyhodnotenie súťaže sa však pomaly blíži.

Možno, že práve jeseň je najlepším obdobím na písanie. Keď vonku padajú listy a dážď vyklopkáva melódie na okno, vytvára sa tá pravá atmosféra pre básnenie. Niekoho inšpiruje prechádzka mestom s vôňou gaštanov, iného zaujímavá kniha či spomienka, ktorá nie a nie zísť z mysle. A verte, že aj pri pohári dobrého vína sa pocity ľahšie dávajú na papier... A ako je to s Vami? Príspevky do súťaže netrpezlivo čakáme na adrese misovia@nebysa.com.

Pravidlá súťaže:

- Súťaž rozbiehame v marci, vyhodnotenie sa uskutoční v decembri tohto roku
- Do súťaže môže poslať svoj text ktokoľvek z vás... Maximálne však jeden.
- Text môže byť napísaný v slovenčine alebo v češtine, takisto téma je voľná - život a všetko, čo s ním súvisí
- V decembri sa uskutoční vyhodnotenie, účasť na vyberaní najlepšieho textu prisľúbil Vašo Patejdl!
- Výherca, okrem zverejnenia víťazného textu na našej stránke, získava knihu textov Borisa Filana Kamalásky, večeru s autormi NeBySy a prekvapenie navyše:)))
- Nové správy o súťaži a ukážky zo súťažných textov nájdete v každom ďalšom čísle Neviem byť sám
- A na záver to najdôležitejšie: Vaše príspevky do súťaže očakávame na našej mailovej adrese: misovia@nebysa.com a veľmi sa tešíme!

Mišovia

"životný štýl"

V Tatrách - po kalamite, ale s elánom

Holé stráne, vôňa čerstvo narezaného dreva a nové nádeje. Aj takto by sa dala opísať atmosféra, ktorá nás privítala v Tatrách. Bol júl a my sme práve dorazili, cez tristo kilometrov na tachometri, oprášiť stratenú silu a zároveň Vám čitateľom priniesť svedectvo o našich veľhorách po kalamite. Nie sú, a zrejme ani tak ľahko nebudú, také ako predtým, ale stále sú tu a možno nás potrebujú viac, ako kedykoľvek skôr. Je množstvo miest, ktoré sa tu dajú vidieť, či navštíviť. Z aktívneho týždňa sme pre Vás vybrali také malé ochutnávky.

"Vždy s úsmevom", alebo zo Skalnatého plesa až na Hrebienok

S ÚSMEVOM
ZAMKOVSKÉHO CHATA

Jednou z častí, ktoré kalamitný vietor asi najmenej poškodil, je práve **Štrbské pleso**. Veky vekov slúžilo a slúži ako východiskový bod na túry a výlety. Zo stanice **Štrba** sa sem doveziete "zubačkou" alebo správne ozubnicovou železnicou, ďalej môžete pokračovať električkou a navštíviť Starý Smokovec či Tatranskú Lomnicu. Práve z Lomnice sme začali naše putovanie po zaujímavostiach červenej značky, magistrály, zo Skalnatého plesa až na Hrebienok. Keď niečo na Tatrách obdivujem, tak sú to predovšetkým nezvyčajné dopravné zariadenia, ktoré dômyselne fungujú už generácie, jednou z takých je aj spojenie na **Skalnaté pleso** lanovkou. Vo výške 1751 m. n. m. nás prekvapila hustá hmla, po výhľade na Lomnický štít, vzdialený iba o necelých 100 m. n. m. vyššie, ani spomienky. Tak sme sa vybrali smerom na Hrebienok a naša prvá zastávka patrila **Skalnatej chate**. Práve tu je dlhoročným chatárom uznávaný horský nosič, pán Laco Kulanga. Medzi kolegami, a hádam aj kamzíkmi, je preslávený svojím tempom známym pod označením, "nasadím kulangov krok". Tak, či onak, hmla poľavila, čaj zahrial a my sme sa pobrali ďalej. Po úbočí Lomnického hrbu sme zišli až na **Zamkovského chatu** vo výške "len" 1475 m. n. m., tu nás presvedčili, aby sme si k čaju dali aj miestnu špecialitu. Horec v borovičke alebo vo vodke, priznám sa, ten vo vodke chutí lepšie, lebo vodka na rozdiel od borovičky je menej aromatická, a tak chuť tejto zázračnej byliny lepšie vynikne. Zo Zamkovského chaty to už nie je ďaleko k jedným z najkrajších vodopádov v Tatrách, **Vodopádov Studeného potoka** a **Obrovskému vodopádu**. Ak Vás prekvapí zlé počasie a kvapiek vody je aj mimo vodopádov požehnane, nič ľahšie ako vkĺznuť do **Rainerovej chaty**, či voľakedy úschovne, obnovenej v roku 1998, ktorá stála pri chate Kamzík, ktorá už dnes neexistuje. Patrí medzi najstaršie chaty v Tatrách. Posledná chata pred Hrebienkom je **Bilíkova chata**, tá azda ani nie je chatou, je to skôr malý hotelík s príjemnou reštauráciou. Z Hrebienka sa do Starého Smokovca dostanete pohodlne pozemnou lanovou dráhou, ktorá bola dodaná talianskou firmou.

"Štíty a plesá, ako Vám závidím!"

Celkom nenáročnou, pritom pestrou prechádzkou je aj výlet na **Popradské pleso**, prípadne až k **Symbolickému cintorínu**. Na výber je zimná a letná trasa, jedna značená červenou, letná a zimná značená zelenou. Popradské pleso je základným turistickým bodom výstupu na Rysy a Ostrvu, dominantná chata ponúka ubytovanie a prevádzkuje bufet s občerstvením. Naše putovanie pokračovalo však do iných končín, išli sme navštíviť spomínaný Symbolické cintorín. Symbolický preto, že na rozdiel od iných cintorínov, sú tu iba spomienky na tých, ktorých vrchy už viac nevydali. Tabuľky na skalách dopĺňajú nádherne zdobené drevené kríže.

"Z výšky je všetko iné"

Človek na púšti občas zazrie fatamorgánu, beží na miesto, kde si myslí, že stoja palmy a jemný potôčik, ale čím ďalej ide, stále to vidí, no nemôže dosiahnuť. Niečo podobné je aj výstup na **Predné Solisko**. Ale pekne po poriadku. Zo Štrbského plesa buď peši, ale najpohodlnejšie lanovkou až na Solisko, lepšie povedané pod Solisko. Opäť chata, ktorá po pár horcoch vo Vás vzbudí dojem, že Kriváň, či najbližší vrchol je za dverami, len otvoriť. Tak sa necháte zlákať a vyrazíte po hustých serpentínach až na vrchol, vrchol zvaný Predné Solisko do výšky 2093 m. n. m.. Celý výstup je ako spomínaná fatamorgána, už ste tam, no pritom nie a nie. Odmenou je prekrásny výhľad, zrazu je z výšky všetko iné, nejaké krajšie.

A od Levoče, Kežmarku, až do Popradu...

Ak sa Vám časom zunujú kopce a putovania, je na čase spoznať okolie, región, ktorý sa nazýva Spiš. Tu sme navštívili najskôr starodávnu **Levoču** a hlavne chrám chrámov, Kostol sv. Jakuba s unikátnym najvyšším oltárom na svete. Meria presne 18 metrov a 62 centimetrov. Zhotovil ho majster Pavol niekedy v druhej polovici 18. storočia. Okrem iného prešla Levoča v poslednej dobe rozsiahlou rekonštrukciou, v dobe našej návštevy sa ešte dokončovalo námestie a viaceré budovy boli zahalené plášťom lešenia. Následnou zastávkou po opustení hradieb Levoče bol **Kežmarok**. Tu človeka zaujme pekné námestie a rôzne dobové budovy pamätajúce časy rozkvetu. A od Levoče, Kežmarku až do **Popradu** nás priviedol hlad a po občerstvení priamo v historickom centre, tu môžeme odporúčať výbornú Slovenskú reštauráciu, sme sa vybrali na malú prehliadku. O Poprade je zaujímavé, že bol prvou nemeckou obcou na území dnešného Slovenska, pod názvom Deutschendorf. Nájdeme tu evanjelický kostol, zvonicu, ale hlavne starší katolícky zdobený nádhernými freskami.

Zo stromčeka strom

V jednom stánku v Starom Smokovci mali také staré pohľadnice, zašiel som do vnútra a začal si jednu po druhej obzerať. Boli to síce repliky tých pôvodných, ale niečo mi prezradili. Pred sto rokmi vyzerali Tatry rovnako ako teraz. Hotely, chaty a parky, všetko ako na dlani, postupne sa začalo zalesňovanie a ich obraz sa zmenil. Bolo by asi zaujímavé vidieť človeka z oných dôb, keby videl Tatry spred pár rokov. Asi by sa čudoval rovnako, ako sa mi čudujeme tým dnešným, pokalamitným. Nie je to pekný pohľad, no zo zeme vyrastie stromček, stane sa stromom a nakoniec padne, taký je kolobeh prírody, možno niekedy trochu urýchlený, ale stály.

Michal Milata

"môj postreh"

Elán. Treba to riešiť? Alebo čo to vlastne riešime???

Rád si prečítam zaujímavé články, polemika, kritika, či pochvala, všetko na správnom mieste, patrí k základom zdravej spoločnosti. Noviny, denníky, či magazíny sa predháňajú v ponuke obsiahle spracovaných tém rôznych žánrov. Je ale tento vývoj a produkcia prirodzená? Nedochádza v niektorých prípadoch k nútenému zisťovanie, prípadne rozoberaniu aj za cenu, že skutočná objektívna pravda ostane na úplnom konci?

Riaditeľka istej veľkej slovenskej banky raz na prednáške povedala: "Informujte sa, pýtajte sa prečo, hľadajte minulosť!" A ja len dodávam, že aj objektívnu minulosť. No prejdem k jadru veci, prečo vlastne píšem. Pred časom sa mi do rúk dostal jeden slovenský týždenník, hneď na prvej strane ozdobený karikatúrou, aby bolo zrejmé, že riešime Elán, azda aj dobrý marketingový ťah. Po prečítaní článku som si bol istý, že stále je možné aj nemožné, článok s biednou výpovednou hodnotou, prinajlepšom zavádzajúci, ale hlavne, že zdvihne predajnosť. Je to fair-play, asi nie a určite 100 % bez bulváru! Poďme však pekne postupne.

Elán na hrade len o politikoch?

Začiatok článku patrí spomienke na bratislavský koncert skupiny, autori nezabúdajú spomenúť na všetkých zúčastnených "mecenášov", že bol koncert o ľuďoch všetkých vekových skupín a dav vrel pri každej piesni, hoci aj novšej, zrejme uniká. V ďalšej pasáži sú prezentované rôzne názory na to, prečo je Elán ako kapela úspešná aj po rokoch, škoda len, že hodnotenia väčšinou vyznievajú negatívne, závistlivo a podceňujú dlhoročnú muzikantskú prácu členov skupiny.

Kompilácie a Mečiar

Ak sa už nedá nájsť nič obstojné, tak aspoň konštatovanie, že webstránka skupiny má príponu .cz naplní obsah strany. Už to, že rovnako funguje aj prípona .sk nikoho nezaujíma. A opäť: "Po dlhej sérii reedícií a kompilácií..." Trochu povrchné, aspoň keď chceme seriózne hodnotiť produkciu Elánu za posledné roky. Môj názor je, že hudobník by sa nemal pliesť do politiky a naopak, no spojiť osobný názor Joža Ráža a ducha textov, prevažne z dielne Borisa Filana, konštatovaním: "Proti chytľavým melódiám je zdravý rozum bezmocný." Tak to už je silná káva.

Alibisti a SZM

Prečo nepripísať úspech skupiny dobrej muzikantskej práci, správnym nápadom a výberu správnych textov, keď bez mihnutia oka môžeme konštatovať, že za celý úspech vďačí skupina "dobrým vzťahom so Socialistickým zväzom mládeže", kolaboráciou s režimom a podobne. Aby sme to celé ešte okorenili, tak vyhlásime film Rabaka za čistý výmysel, ďaleko vzdialený od reality.

Priestor má aj druhá strana

Tak prišlo k možnosti vyjadriť sa pre Borisa Filana, ktorý rozumne konštatuje: "Keď vy hovoríte o minulosti bez informácií, je to ploché a papierové." "Myslím, že to, čo Elán robil, bolo s najlepším svedomím." Aby toho nebolo naraz veľa, tak ako oponentúra zaznievajú slová Michala Kaščáka: "Tým, že Elán takto s režimom kolaboroval, pre mňa ako skupina stratil všetko." A bodka, obžalovaný, odsúdený, slučku na krk.

Príšera alebo posledný klinec do rakvy

Ak by mal čitateľ pocit, že tvorcovia nastavujú správne zrkadlo problematickým otázkam, tak záver určite presvedčí každého o skutočnom zámere autorov. Veď načo polemiku, keď môžeme pokojne súdiť. Prirovnať úspešnú skupinu, ktorá dodnes vypredáva športové haly a pláne k "príšerám minulosti" a frontmena skupiny k "ľudovému poprockerovi", tak tu už vážne nie je čo riešiť, iba nabudúce radšej nekupovať. Škoda len, že oné Havlovo o pravde a láske, ktorá zvíťazí nad lžou a nenávisťou, vyzerá v slovenských pomeroch skôr ako príslovie: "Keď mi skape krava, susedovi musia dve!" Alebo čo to vlastne riešime?

Michal Milata

"napísali ste nám"

Napísali ste nám... alebo Sme tu už rok

Možno ste si všimli, že NeBySa pred časom oslávila prvé výročie od svojho založenia. Už rok sme teda tu, a to aj vďaka Vám - našim čitateľom. Tie "naj" ohlasy, ktoré sme za uplynulých 365 dní zaznamenali, nájdete tu.

Elán poslouchám už od narození, protože rodiče skoro nic jiného neposlouchali a já je následuju. Rozhodně s vaším časopisem nekončete!!! ...Díky moc a držte se, určitě jednou budete čtenější než Blesk. :) **Fanoušek ELÁNu a čtenář vašeho časopisu TOM**

Vďaka... Až také plány síce nemáme, ale ktovie!? Ako nám napísal Boris Filan v rozhovore do prvého čísla: Čas uvidí. Krátky, no výstižný odkaz priletel tiež spoza rieky Moravy:

Elánismus je skvělá nemoc a je třeba ji podporovat. Jen tak dál, těším se na další příspěvky. **Pepa**

Veru tak, ten elán asi bude dosť prudko nákazlivý... Autori "spoločenského magazínu NeBySa" zaznamenali v jednej z diskusií na internete aj takúto pochvalu:

Konečne časopis o Eláne pre Elánistov, Elaňákov, Elánmaniakov... proste všetkých, čo sú jeho fanúšikmi a obdivovateľmi. Tí chalani, čo to robia, sú tutoví. Držím im palce, nech sa ich e(E)lán nevytratí. **Bibi**

Ďakujeme a takmer sa červenáme:-) Možno naozaj na tom niečo bude, že stránok pre elánom nabitých a Elán počúvajúcich ľudí je na internete poskromne...

Váš magazín se mi moc líbí, jen tak dál. O Elánu toho teď vychází tak málo... Už se těším na další číslo, doufám, že to bude brzy. Z Olomouce Vás zdraví **Monča**

Aj my pozdravujeme a dúfame, že čítaš aj toto číslo NeBySy. Mimochodom, cestu na naše stránky si už našli čitatelia z vyše desiatky krajín...

Nazdar, elánisti, dnes som narazil na vašu stránku, tak ma potešilo, že naozaj zrejme nie som "Posledný elánista", ako ma zvyknú titulovať... Vivat Rock a Elán zvlášť! **Black Perseus**

Posledný elánista?! Čaba neblázni! Nasleduje ďalší príspevok - "NeBySa a môj vzťah k internetu":

Zdravím, vďaka za skvelý tip, musím Vás, chalani, pochváliť. Spáchali ste veľmi schopnú vec a príjemne ste ma prekvapili. Napriek mojej doterajšej ignorácii internetu si asi vstúpim do svedomia, lebo vidím, že občas sa to vyplatí. "Len tak ďalej!" *Prajem veľa úspechov!* **Zuzana**

A sme na konci. Tento povzbudivý mail sme dostali len nedávno:

Chcem Vám poďakovať,že sa môžme dočítať viac o našej obľúbenej skupine a prajem Vám veľa úspechov, nových čitateľov a hlavne aby Vám chuť do tejto práce čo najviac vydržala a narastala... **Roman**

My si želáme presne to isté. Ešte raz ďakujeme všetkým, ktorí nás akoukoľvek formou povzbudili či inšpirovali. Ak aj Vy máte niečo na srdci, skúste náš mail či návštevnú knihu... Každý Váš príspevok nás poteší. A samozrejme, už sa veľmi tešíme na ďalší rok s NeBySou!!!

Vaši **Mišovia**

"myšlienka mesiaca"

Mesiac vraj svetlom
Ostrie žiletiek brúsi
Samote stačí súmrak a úsvit

Priateľov každú noc
Môj telefón trápi
Na tričku nosím dúhový nápis

Nevieš byť sám
Neviem byť sám
V meste sám žiť nechcem
Neviem byť sám...

U mňa je počet osôb vždy párny

(Neviem byť sám - Boris Filan)

Použitie materiálov z tejto stránky je bez súhlasu autorov zakázané.
P & C Mišovia 2005. misovia@nebysa.com, www.nebysa.com